

vonnis

RECHTBANK LIMBURG

Burgerlijk recht

Zittingsplaats Roermond

zaaknummer / rolnummer: C/04/100802 / HA ZA 10-344

Vonnis van 15 april 2015

in de zaak van

1. de rechtspersoon naar het recht van de Verenigde Staten van Amerika
(State of Pennsylvania)

NATIONAL UNION FIRE INSURANCE COMPANY OF PITTSBURG,
gevestigd te New York, Verenigde Staten van Amerika,

2. de rechtspersoon naar het recht van de Verenigde Staten van Amerika
(State of New York)

SOJITZ CORPORATION OF AMERICA,
gevestigd te New York, Verenigde Staten van Amerika,

3. de rechtspersoon naar het recht van de Verenigde Staten van Amerika
(State of Michigan)

SOJITZ PRINTER CORPORATION,
gevestigd te New York, Verenigde Staten van Amerika,

eiseressen,

advocaat mr. J.B.Th. van 't Grunewold,

tegen

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon

GEMEENTE VENLO,

zetelend te Venlo,

gedaagde,

advocaat mr. A.T. Bolt,

2. de publiekrechtelijke rechtspersoon

VEILIGHEIDSREGIO LIMBURG-NOORD,

zetelend te Venlo,

gedaagde,

advocaat mr. J.J. Jacobse.

Eiseressen zullen hierna gezamenlijk Nufic c.s. en afzonderlijk Nufic, Sojitz Corporation en Sojitz Printer worden genoemd. Gedaagden zullen gezamenlijk worden aangeduid als de gemeente c.s. en afzonderlijk als de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio.

1. Het verdere verloop van de procedure

1.1. Dit blijkt uit:

- het incidentele vonnis van 19 januari 2011;
- de conclusie van repliek van Nufic c.s.;
- de conclusies van dupliek van de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio;
- de nadere conclusie tevens akte aanvulling/vermeerdering van eis van Nufic c.s.;
- de nadere akte van Nufic c.s. waarbij stukken zijn overgelegd en de eis is verminderd;
- de antwoordconclusies van de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio;
- de akte uitlating producties van Nufic c.s..

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Het gaat in deze zaak om het volgende.

2.2. Sojitz Corporation en Sojitz Printer zijn werkzaam in de computerbranche. In dat kader hadden zij een aantal aan hen in eigendom toebehorende printers opgeslagen in het opslag- en distributiecentrum van Geodis Vitesse Netherlands BV (hierna: Geodis) aan de Columbusweg 24 te Venlo. Deze printers waren bestemd voor "Lexmark" en werden op afroep aan haar geleverd.

2.3. Op 30 januari 2008 aan het einde van de middag is in voormeld opslag- en distributiecentrum – vermoedelijk door brandstichting – in hal 7, waarin (onder meer) printers van Sojitz Corporation en Sojitz Printer waren opgeslagen, brand ontstaan. Het optreden van de brandweer heeft niet kunnen voorkomen dat hal 7 volledig is uitgebrand en dat alle zich daarin bevindende goederen teniet zijn gegaan.

2.4. Sojitz Printer heeft op 1 september 2008 schriftelijk verklaard dat Nufic door betaling van USD 1.845.503,72 tot dit bedrag is gesubrogeerd in haar rechten op schadevergoeding jegens iedere derde die aansprakelijk is voor de schade als gevolg van de door de brand tenietgegangene goederen.

2.5. Nufic c.s. hebben de gemeente c.s. op grond van onrechtmatige daad aansprakelijk gesteld voor de als gevolg van de brand ontstane schade. Nadat laatstgenoemden deze aansprakelijkheid van de hand hebben gewezen, hebben Nufic c.s. hen in rechte betrokken.

2.6. In een separate civiele procedure ten overstaan van de rechtbank Rotterdam (hierna: de Rotterdamse procedure) hebben Nufic c.s. uit hoofde van wanprestatie Geodis ter zake van dezelfde brand aansprakelijk gesteld. Partijen hebben uiteindelijk een minnelijke regeling getroffen, inhoudende dat Geodis een bedrag van € 150.000,- aan Nufic c.s. zal betalen. Dat deze regeling is nagekomen, kan worden afgeleid uit het feit dat de Rotterdamse procedure inmiddels is geroyeerd en dat Nufic c.s. in deze procedure hun vorderingen met dit bedrag hebben verminderd.

3. De vorderingen

3.1. Zoals gewijzigd bij nadere conclusie hebben Nufic c.s. gevorderd de gemeente c.s. te veroordelen om aan hen in hoofdsom te betalen USD 1.845.503,72 en € 85.079,58. Bij nadere akte hebben Nufic c.s. de gevorderde bedragen verminderd met een bedrag van € 150.000,-. Daarnaast hebben zij gevorderd om de gemeente c.s. te veroordelen om aan hen te betalen “verdere bedragen” nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet, te vermeerderen met de wettelijke handelsrente en de kostenkosten.

4. Het verweer

4.1. De gemeente c.s. hebben gemotiveerd verweer gevoerd tegen de vorderingen uit onrechtmatige daad en de (hoogte van de) schade. Voor zoveel nodig zal op deze verweren hierna worden ingegaan.

5. De beoordeling

5.1. *De bevoegdheid en het toepasselijke recht.*

5.1.1. Nu de gestelde (schade toebrengeende) onrechtmatige daad zich in Nederland en wel te Venlo heeft voorgedaan, komt op grond van de artikelen 6 aanhef en onderdeel e en 102 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (RV) aan de Nederlandse rechter, en meer speciaal deze rechtbank, de absolute en relatieve bevoegdheid toe om over deze zaak te oordelen. De bevoegdheid van deze rechtbank wordt overigens niet door partijen betwist.

5.1.2. De datum waarop de brand heeft plaatsgevonden (30 januari 2008) brengt met zich dat het antwoord op de vraag naar het toepasselijke recht op verbintenissen uit onrechtmatige daad niet kan worden gevonden in de sedert 11 januari 2009 van toepassing zijnde Verordening (EG) nr. 864/2007 van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (Rome II-verordening) maar in de wet van 11 april 2001, houdende regeling van het conflictenrecht met betrekking tot verbintenissen uit onrechtmatige daad (wet conflictenrecht onrechtmatige daad). Artikel 3 van deze wet bepaalt dat verbintenissen uit onrechtmatige daad worden beheerst door het recht van de Staat op welks grondgebied de daad plaatsvindt (lex loci delicti). Buiten twijfel is dat het gestelde onrechtmatige handelen van de gemeente c.s. heeft plaatsgevonden te Venlo zodat het Nederlands (vermogens)recht van toepassing is. Uit de stellingen van partijen volgt (impliciet) dat ook zij hiervan uitgaan.

5.2. *De subrogatie van Nufic in de rechten van Sojitz Corporation en/of Sojitz Printer.*

5.2.1. Nufic c.s. hebben gesteld dat het eigendomsrecht van de in Venlo opgeslagen en door de brand tenietgegane printers berustte bij Sojitz Corporation en Sojitz Printer. Uit de akte van 12 mei 2010 (productie I sub 5) blijkt dat Nufic door betaling van een bedrag van USD 1.845.503,72 is gesubrogeerd in de (eigendoms)rechten van Sojitz Printer. Als gevolg daarvan is in ieder geval het aan Sojitz Printer toekomende recht op schadevergoeding overgegaan op Nufic.

5.2.2. Vastgesteld wordt dat Nufic c.s. in deze procedure na vermindering van eis -en afgezien van de vordering tot verwijzing naar de schadestaatprocedure, waarover hierna meer- van de gemeente c.s. een lager geldbedrag vorderen dan feitelijk door Nufic aan Sojitz Printer is betaald. Deze omstandigheid bezien in samenhang met de plaatsgevonden hebbende subrogatie heeft tot gevolg dat Sojitz Printer in beginsel geen financieel belang meer heeft bij het (mede) aanhangig maken van deze procedure en het vorderen van de hierboven genoemde geldbedragen ten titel van schadevergoeding. Bijzondere feiten en/of omstandigheden, die aanknopingspunten bieden voor de aannahme dat Sojitz Printer naast het aan haar uitgekeerde verzekeringsbedrag meer of andere schade heeft geleden, zijn gesteld noch gebleken. Ook Sojitz Corporation heeft, hoewel dat op haar weg lag, nagelaten te stellen, laat staan te onderbouwen, welk eigen dan wel afzonderlijk (financieel) belang zij na even genoemde subrogatie nog bij het (mede)vorderen van deze geldbedragen heeft. Reeds om deze redenen liggen de vorderingen van Sojitz Corporation en Sojitz Printer tot betaling van USD 1.845.503,72 en € 85.079,58, verminderd met een bedrag van € 150.000,-, voor afwijzing gereed.

5.3. *De schadestaatprocedure.*

5.3.1. Nufic c.s. hebben bij dagvaarding eveneens gevorderd de gemeente c.s. te veroordelen om aan hen te betalen "verdere bedragen" nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet. De rechtbank stelt vast dat op geen enkele wijze is gebleken dan wel inzichtelijk gemaakt dat Sojitz Corporation en/of Sojitz Printer mogelijk meer of andere schade hebben geleden dan het door Nufic aan Sojitz Printer uitbetaalde bedrag. Het lag op de weg van Nufic c.s., die deze vordering hebben ingesteld, om dit aannemelijk te maken. Zij zijn daarin niet geslaagd. Ook op dit punt hebben Nufic c.s. niet aan de op hen rustende stelplicht voldaan. Daarom moet deze vordering worden afgewezen.

5.4. *Tussenbalans.*

5.4.1. Hetgeen in 5.2. en 5.3. is overwogen, betekent concreet dat alle door Sojitz Corporation en Sojitz Printer ingestelde vorderingen, waaronder begrepen de accessoire vorderingen tot betaling van de wettelijke handelsrente en proceskosten, zullen worden afgewezen. Verder is ook de door Nufic ingestelde vordering tot verwijzing naar de schadestaatprocedure niet toewijsbaar.

5.5. *De restantvordering van Nufic en de toetsingscriteria.*

5.5.1. Ter beoordeling ligt nog voor de vraag of de door Nufic gevorderde geldbedragen tot betaling van USD 1.845.503,72 en € 85.079,58, verminderd met een bedrag van € 150.000,-, geheel of gedeeltelijk toewijsbaar zijn. Deze bij wijze van subrogatie verkregen restantvordering van Nufic is gegrond op onrechtmatig handelen dan wel nalaten van de gemeente c.s.. Of daarvan daadwerkelijk sprake is, moet worden beoordeeld aan de hand van het volgende toetsingscriteria. Vast moet komen te staan of de gemeente c.s. voorafgaand aan en/of tijdens de (bestrijding van de) brand al dan niet zijn opgetreden zoals van redelijk handelende en redelijk bekwame hulpverleners mag worden verwacht. Het gaat er daarbij niet om of dat handelen anders had gekund. Beslissend is of de hulpverleners zijn gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, die voortvloeit uit de op dat moment uit de Brandweerwet 1985 voor hulpverlening geldende professionele standaard.

5.5.2. Daarbij moet mede in aanmerking worden genomen dat het gaat om de uitoefening van een publiekrechtelijke taak van de gemeente c.s.. Op de gemeente c.s. rust slechts een inspanningsverbintenis die strekt tot het voorkomen en bestrijden van brand. Bij de vervulling van deze taak komt aan de gemeente c.s. een zekere beleidsvrijheid toe. Meer concreet wordt het maken van voormelde beleidskeuzes mede bepaald en/of begrensd door: het taakgebied van de (regionale) brandweer, de aard van de aan de (regionale) brandweezorg toevertrouwde objecten, de brandgevaarlijkheid daarvan, de (financiële) middelen, die de (regionale) brandweer ten dienste staan en de op de eigenaar/gebruiker rustende verplichting tot voorkoming van brand(gevaar). Om vorenstaande redenen is er slechts ruimte voor een terughoudende toetsing van het handelen en/of nalaten van de gemeente c.s..

5.6. *De stelplicht en bewijslast.*

5.6.1. In punt 1.18 van de dagvaarding heeft Nufic gesteld dat op grond van de eisen van redelijkheid en billijkheid de omkeringsregel dient worden toegepast in die zin dat -behoudens tegenbewijs- van ernstige fouten en nalatigheden bij de gemeente c.s. dient te worden uitgegaan. Deze stelling is om de volgende redenen onjuist. De in de jurisprudentie ontwikkelde omkeringsregel heeft -kort gezegd- de strekking bij een specifieke groep van normschendingen voorshands een causaal verband aan te nemen tussen een vastgesteld (onderstreping: Rb) onrechtmatig handelen en de schade. In de onderhavige zaak moet eerst nog worden vastgesteld of en, zo ja, op welke gronden de gemeente c.s. onrechtmatig hebben gehandeld. Bij de beantwoording van die vraag berust overeenkomstig de in artikel 150 Rv neergelegde hoofdregel de stelplicht en bewijslast bij Nufic.

5.6.2. Bij de beoordeling of Nufic daaraan heeft voldaan, wordt vooropgesteld dat het de rechtbank niet vrij staat haar beslissing te baseren op rechtsgronden die weliswaar zouden kunnen worden afgeleid uit in het geding gebleken feiten en/of omstandigheden, maar die door Nufic niet (voldoende onderbouwd) aan haar vorderingen ten grondslag zijn gelegd (ECLI:NL:HR:2005:AT5466). In dit verband stelt de rechtbank processueel en inhoudelijk het volgende vast.

5.6.3. In de dagvaarding heeft Nufic bij de onderbouwing van haar stelling dat de gemeente c.s. onrechtmatig hebben gehandeld, volstaan met het benoemen van het in haar visie geldende toetsingscriterium en heeft zij zonder nadere onderbouwing van de aangevoerde rechtsgrond verwezen naar de processtukken van de Rotterdamse procedure, die bij akte in het geding zijn gebracht. Bij antwoord hebben de gemeente c.s. gemotiveerd en onderbouwd aangevoerd dat zij niet onrechtmatig hebben gehandeld en dat, voor zover daarvan wel sprake is, het causale verband met de schade ontbreekt, dat de omkeringsregel niet moet worden toegepast, dat niet voldaan is aan de relativiteitsvereiste, dat de (hoogte van de) schade niet is aangetoond, dat de schade hen niet kan worden toegerekend, dat de schade naar evenredigheid over partijen moet worden verdeeld en dat er sprake is van eigen schuld aan de zijde van Geodis. Tenslotte hebben de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio ieder de mogelijk op hen individueel rustende aansprakelijkheid van de hand gewezen en gemotiveerd gesteld dat enkel de medegedaagde daarvoor volledig verantwoordelijk moet worden gehouden. Bij repliek is Nufic niet op de verweren van de gemeente c.s. ingegaan en heeft zij volstaan met een verwijzing naar het memorandum van Vos (productie VII). Nadat de gemeente c.s. bij dupliek bij hun verweren hadden gepersisteerd, volgt (voor de derde keer) een herhaling van zetten.

Nufic verwijst bij nadere conclusie naar een notitie van Vos/Remmerswaal (productie X) en gaat slechts summier in op de door de gemeente c.s. gevoerde verweren, terwijl de gemeente c.s. hun verweren nader uit- en onderbouwen. In de tenslotte door Nufic genomen akte heeft zij zich slechts beperkt tot een gedeeltelijke betwisting van het rapport Kappetijn.

5.6.4. De rechtbank stelt vast dat Nufic bij het maken van verwijten aan dan wel het signaleren van tekortkomingen bij de gemeente c.s. hoofdzakelijk heeft verwezen naar producties (het memorandum van Vos en de notitie van Vos/Remmerswaal). Zij heeft echter -tegen de achtergrond van voormelde verweren en de in 5.5.1. en 5.5.2. genoemde toetsingscriteria- niet, dan wel volstrekt ontoereikend, toelicht of en, zo ja, in hoeverre deze verwijten c.q. tekortkomingen leiden tot onrechtmatig handelen aan de zijde van de gemeente c.s.. Hetzelfde geldt voor de onbeantwoorde vraag of en in welke mate de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio afzonderlijk dan wel tezamen (hoofdelijk) aansprakelijk kunnen worden gehouden voor het gestelde onrechtmatig handelen. Tenslotte wordt in dit verband nog overwogen dat een verwijzing naar het memorandum en de notitie te minder stand kan houden nu de gemeente c.s. daartegenover de rapporten van het NIFV en Kappetijn hebben geplaatst en Nufic laatstgenoemd rapport slechts gedeeltelijk heeft betwist.

5.7. *De slotsom.*

5.7.1. De rechtbank is van oordeel dat -mede tegen de achtergrond van de gemotiveerde betwisting daarvan door de gemeente c.s.- de stellingen van Nufic niet, althans te summier, zijn onderbouwd. Uit de niet, althans te summier, onderbouwde stellingen van Nufic kan niet worden afgeleid dat de gemeente c.s. voorafgaand aan en/of tijdens de (bestrijding van de) brand onrechtmatig jegens Nufic heeft gehandeld. Daarom moeten de restantvordering en de daarmee verband houdende nevenvorderingen van Nufic worden afgewezen.

5.7.2. Nufic c.s. moeten als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De proceskosten, die verband houden met de beide incidenten, zijn al geliquideerd en opgenomen in de incidentele vonnissen. Naast de door Nufic c.s. aan de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio te betalen griffierechten (€ 4.951,- per gedaagde) moeten nog de door de gemeente Venlo en de Veiligheidsregio genomen conclusies van antwoord, dupliek en de antwoordconclusies worden geliquideerd. Dat betekent 3 punten per gedaagde. Gelet op de hoogte van de vorderingen moeten deze per punt worden gewaardeerd op € 3.211,-. De gevorderde veroordeling in de nakosten van de Veiligheidsregio is in het kader van deze procedure slechts toegewezen voor zover deze kosten op dit moment reeds kunnen worden begroot. De nakosten zullen dan ook worden toegewezen op de wijze zoals in de beslissing vermeld.

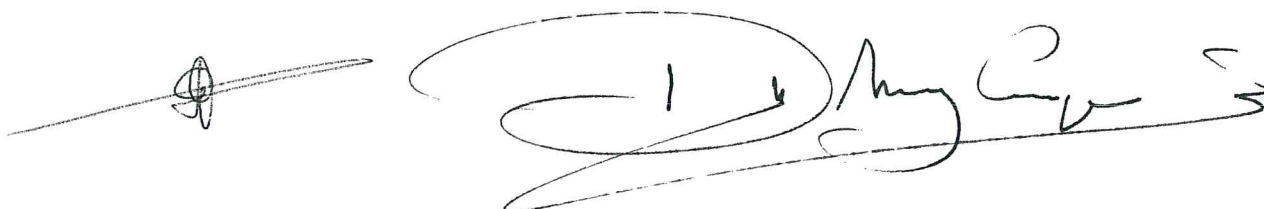
6. **De beslissing**

De rechtbank

6.1. wijst de vorderingen van Nufic c.s. af;

-
- 6.2. veroordeelt Nufic c.s. in de proceskosten, aan de zijde van de gemeente Venlo tot op heden begroot op € 4.951,- aan griffierechten en € 9.633,- aan salaris advocaat
- 6.3. veroordeelt Nufic c.s. in de proceskosten, aan de zijde van de Veiligheidsregio tot op heden begroot op € 4.951,- aan griffierechten en € 9.633,- aan salaris advocaat, te vermeerderen met de wettelijke rente hierover als bedoeld in art. 6:119 BW met ingang van veertien dagen na de betekening van dit vonnis tot aan de dag van voldoening;
- 6.4. veroordeelt Nufic c.s. in de na dit vonnis aan de zijde van de Veiligheidsregio ontstane kosten, begroot op € 131,00 aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat Nufic c.s. niet binnen 14 dagen na aanschrijving aan het vonnis heeft voldaan en er vervolgens betekening van de uitspraak heeft plaatsgevonden, met een bedrag van € 68,00 aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak;
- 6.5. verklaart vorenstaande proceskostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad;
- 6.6. wijst de meer of anders gevorderde proceskosten af.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.M.P. Drijkoningen, mr. I.R.A. Timmermans-Vermeer en mr. K.A.J.C.M. van den Berg Jeths-van Meerwijk en in het openbaar uitgesproken op 15 april 2015.

VOOR GROSSE
De griffier

